ОПИСОВИЙ ЗВІТ
про виконання Програми розвитку Донецького регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт» за 2020 рік

Реалізація завдань програми центру впродовж року забезпечувалась відповідно до функціональних обов'язків, визначених Положенням про Донецький регіональний центр з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт», затвердженим розпорядженням голови Донецької обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 03.06.2019 № 732/5-19.

Головним напрямком у Програмі розвитку ДРЦ «Інваспорт» на 2020 рік є створення умов у регіоні, що дозволять особам з інвалідністю вести здоровий спосіб життя, систематично займатися фізичною культурою і спортом, мати доступ до розвиненої спортивної інфраструктури, приймати участь спортсменам області з фізичними вадами в реалізації регіональних спортивних подій і брати участь у всеукраїнських та міжнародних змаганнях.

Загальна кількість людей з інвалідністю в Донецькій області, що займаються в реабілітаційних групах і спортивних секціях, зменшилась у зв'язку із введенням карантинних заходів. Спортсмени з інвалідністю які зазвичай ведуть активний спосіб життя продовжили свої заняття в індивідуальному порядку вдома, адже вже не уявляють свого існування без спорту. З особами з інвалідністю займаються **28** тренерів зі спорту, у тому числі **8** штатних та **20** тренерів, що працюють в спортивних клубах на громадських засадах.

В 2020 році ДРЦ «Інваспорт» провів **33** обласних спортивних заходів з видів спорту з залученням **549** учасників. Спортсмени області постійно беруть участь у навчально-тренувальних зборах у складі збірної команди України, всеукраїнських та міжнародних змаганнях. Протягом 2020 року центром підготовлено: **4**–КМСУ (в 2019 - 12), **1**–МСУ (в 2019 - 3), **1**–МСУМК (в 2019 - 2).

Протягом року більшість змагань як всеукраїнського так і міжнародного рівня у з'вязку з карантином не відбулись. Не зважаючи на це, на міжнародних змаганнях, які були проведені, спортсмени Донеччини вибороли: **2** медалі: срібло на чемпіоні Європи з веслування академічного (м. Познань, Польща) та бронза на чемпіонаті світу з велосипедного спорту (трек, м. Мілтон. Канада). Зі всеукраїнських змагань спортсмени області привезли **73** медалі, у тому числі: **32** золотих, **20** срібних і **21** бронзову. В вперше в історії шахів (за умови карантину) відбулася FIDE онлайн-олімпіада з шахів, в якій 400 представників різних нозологій (у тому числі **4** спортсмена області) боролись за перемогу. Команда України до складу якої входив ЗМСУ І. Ярмонов посіла **2** командне місце.

2019 рік був набагато результативнішим і більш насиченим в спортивних заходах. На всеукраїнських змаганнях спортсмени вибороли **318** медалей (**146**-золотих, **83**-срібних, **89**-бронзових) та встановили **1** рекорд

України; на чемпіонатах світу – **21** золотих (**4** золотих серед юніорів), **14** срібних, **9** бронзових та встановили **16** рекордів світу (**8** серед юніорів); на зимових Дефлімпійських іграх – **1** золото та **1** срібло з шахів; на кубках світу – **1** золото, **1** срібло, **2** бронзи; на чемпіонатах Європи – **3** золотих, **6** срібних, **3** бронзових та **2** рекорди Європи.

З метою організації та розвитку фізкультурно-оздоровчої, реабілітаційної та спортивної роботи серед людей з інвалідністю в регіоні ДРЦ «Інваспорт» координує роботу Комунального закладу «Донецька обласна дитячо-юнацька спортивна школа для осіб з інвалідністю» (ДО ДЮСШІ), співпрацює з чотирма спортивними федераціями осіб з вадами зору, слуху, розумово-фізичного розвитку та ураженням опорно-рухового апарату, шістьма спортивними клубами людей з інвалідністю, з обласною організацією інвалідів (ДООІ), обласними організаціями Українського товариства сліпих (УТОС), Українського товариства глухих (УТОГ).

Відповідно до Програми центр впроваджує розвиток нових для регіону видів спорту серед осіб з інвалідністю, зокрема бочча та бадмінтон. З цією метою центром придбано комплекти м’ячів для бочча та здійснюється тренувальний процес серед спортсменів з ураженням опорно-рухового апарату в Бахмуті, Краматорську, Маріуполі. Команда з бочча представляла область на чемпіонаті України в минулому році та була готова взяти участь у Кубку та чемпіонаті України з бочча в цьому році, але у з’вязку із введенням карантину ці заходи були відмінені. Протягом року спортсменка - бадмінтоністка брала участь в Міжнародних турнірах з бадмінтону в Бразилії, Перу, Іспанії, та у навчально-тренувальних зборах на території країни та за її межами.

З метою розвитку спорту осіб з інвалідністю на рівні області станом на 01.01.2021 чотири штатних фахівця центру працюють в Краматорську, Маріуполі, Слов’янську та у Волноваському районі.

У з’вязку з введенням карантинних обмежень вперше за багато попередніх років не відбулась фізкультурно-оздоровча реабілітація, яка зазвичай проводилась двічі на рік в фізкультурно-спортивному таборі на базі Західного реабілітаційного центру НКСІУ в с. Яворів Львівської області.

На контролі центру залишається стан здоров’я спортсменів з інвалідністю. Учасники спортивних заходів всіх рівнів проходили глибоке медичне обстеження в спеціалізованих лікарських установах області.

З метою підтримки і стимулювання розвитку спорту вищих досягнень в Донецькій області, матеріального заохочення та створення більш сприятливих умов для підготовки провідних спортсменів, членів збірних команд України за поданням центру **15** спортсменів з інвалідністю отримували обласні стипендії у розмірі чотирьох прожиткових мінімумів та в розмірі двох прожиткових мінімумів стипендії отримують **5** тренерів, які тренують спортсменів з інвалідністю. Крім цього **24** спортсмена отримували стипендії міських рад. А **5** спортсменів і **4** тренера отримують стипендії Президента України. З метою покращення житлових умов за поданням центру **5** спортсменів з інвалідністю та **2** тренера увійшли до списку спортсменів та тренерів, які відповідно до

Програми економічного і соціального розвитку Донецької області по розділу «Фізичне виховання та спорт» підпадають під захід «Поліпшення соціально-побутових умов провідних спортсменів та їх тренерів за рахунок надання субвенції місцевим бюджетам області на співфінансування 50% вартості придбаного житла за кошти обласного бюджету. За цією програмою в минулому році 2 спортсмена і 1 тренер вже отримали окремі квартири. Сподіваємось, що ця практика буде продовжена і надалі, а всі хто потребує покращення житлових умов, в найближчому майбутньому отримають квартири.

Питання доступності до спортивних об'єктів, які повинні надаватися всім бажаючим, незалежно від їх фізичних можливостей та здібностей, залишається одним з найбільш пріоритетних і важливих в роботі центру.

Протягом року пловці з інвалідністю мали можливість користуватись ліфтом для маломобільних груп населення та підйомником змонтованим за кошти обласного бюджету до чаші басейну в комунальному закладі «Фізкультурно-оздоровчий комплекс м. Слов'янська». Це спростило та полегшило проведення спортивних заходів та тренувань спортсменів-пловців області та міста. Спортивні майданчики та футбольні поля зі штучним покриттям, які протягом року були облаштовані на території області, також забезпечені елементами доступності, у тому числі і для потреб людей з фізичними вадами. Робота по створенню безперешкодного середовища в області планується продовжити і в наступному році.

На своєму балансі спортивних споруд та медичної бази центр немає.

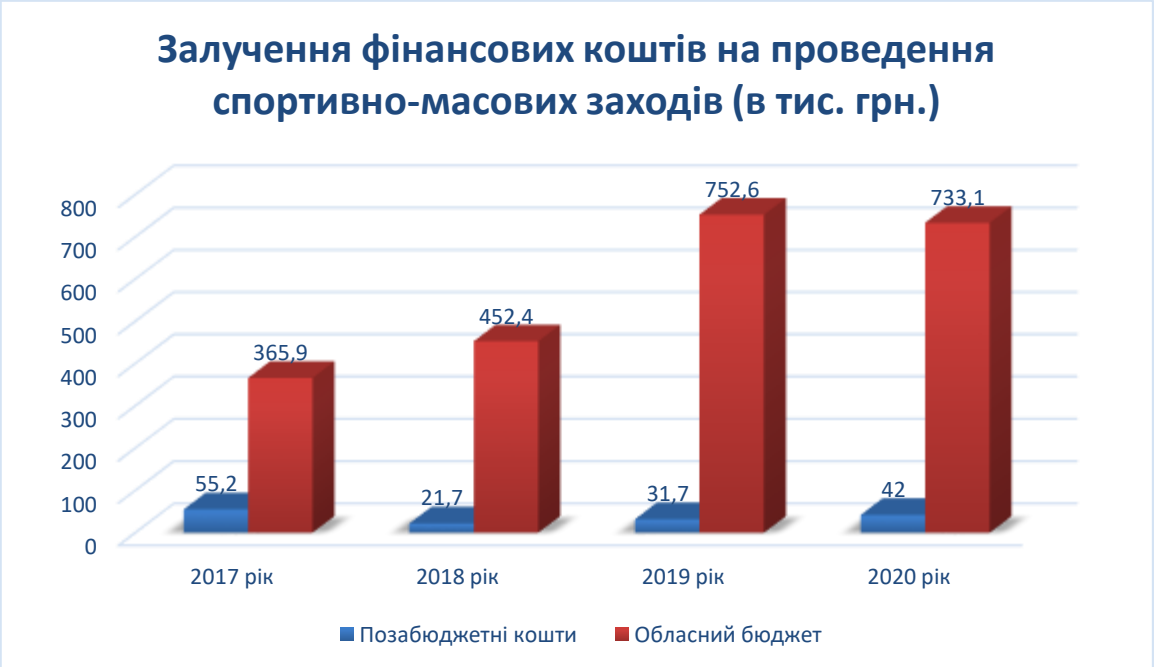

Вся робота центру максимально спрямована на створення необхідних умов для спортивного удосконалення спортсменів з інвалідністю, сприяння їх успішному виступу на всеукраїнських, міжнародних змаганнях, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх. Поряд з фінансами з обласного бюджету центр вже традиційно залучає спонсорські кошти в якості безкоштовного надання спортивних приміщень для проведення змагань та

навчально-тренувальних зборів, придбання спортивної символіки, кубків, медалей і призів.

Кількість учасників обласних та всеукраїнських змагань з витратами

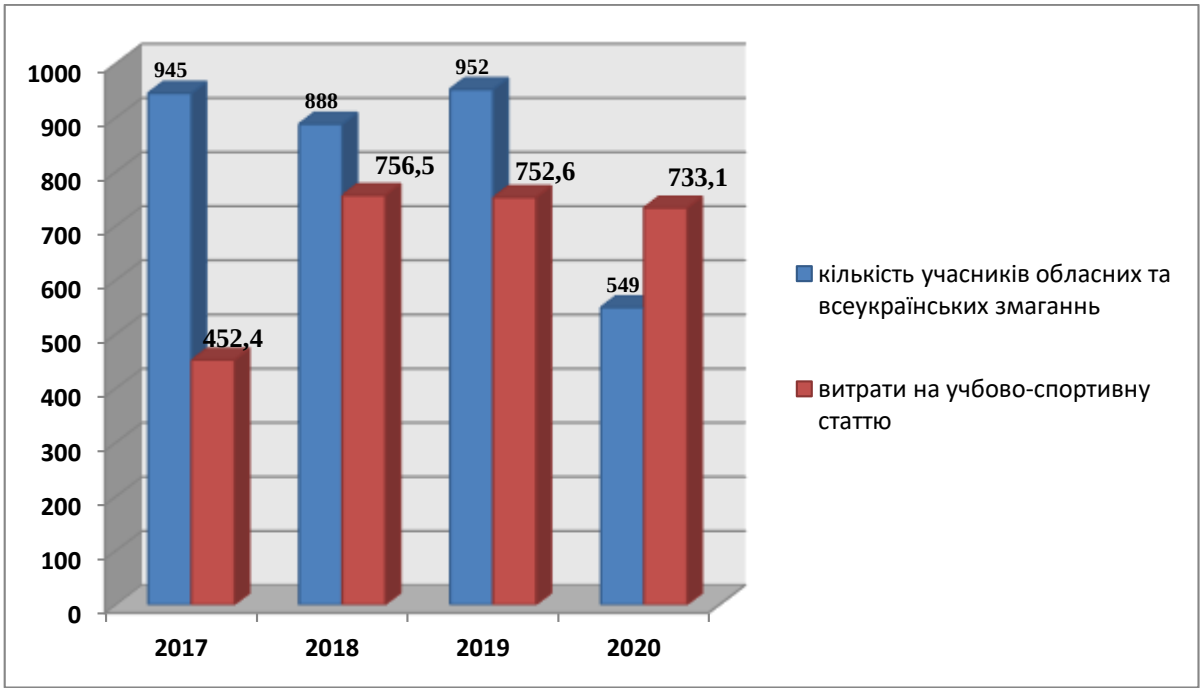

Покращення якості підготовки спортсменів з інвалідністю під час проведення навчально-тренувальних зборів та збільшення кількості людей з інвалідністю, залучених до обласних змагань та занять фізичною культурою і спортом, надає можливість проводити відбір кращих та більш підготовлених до участі у змаганнях вищого рівня.

Динаміка кількості проведених обласних змагань, обласних навчально-тренувальних зборів, участь у всеукраїнських змаганнях та зборах

Центр продовжує роботу з підготовки спортсменів, які входять до складу збірної команди України з видів спорту серед осіб з інвалідністю від Донецької області. В 2020 році кількість таких спортсменів з інвалідністю склала 78 осіб.

Кількість членів збірної команди України серед спортсменів з інвалідністю Донецької області

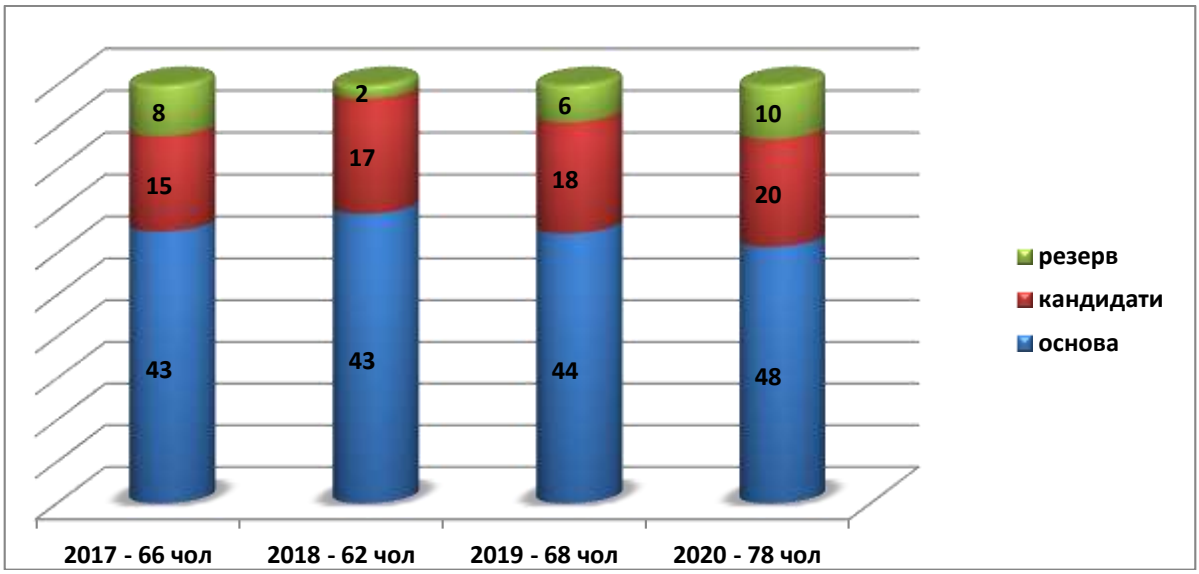

Кількість членів збірної команди області поступово зростає, не зважаючи на завершення спортивної кар'єри деяких спортсменів за віком та спортсменів, які перейшли до інших регіонів, в яких раніше вони отримували статус тимчасово переміщених осіб.

Існуюча ситуація в Україні на даний час, негативно вплинула на роботу центру через втрату спортивних споруд, які використовувались для проведення спортивних заходів серед людей з інвалідністю. У зв'язку з труднощами вільного переміщенням спортсменів в межах області зменшилась і кількість заходів і учасників обласних заходів.

Участь спортсменів з інвалідністю Донецької області у спортивно-масових заходах всіх рівнів

78 чол.

члени збірної команди України

близько 100 чол.

учасники всеукраїнських та міжнародних змагань

понад 550 чол.

учасники обласних змагань

близько 4,0 тис. чол.

всього займаються у спортивних секціях та фізкультурно-оздоровчих групах

Протягом 2020 року центр інформував через офіційний сайт ДРЦ «Інваспорт» у тому числі користувачів з вадами зору на веб-сайті ДРЦ «Інваспорт» (https://invasport.dn.ua/) завдяки встановленому плагіну **Comfortable Reading**, який створює версію сайту для цієї категорії осіб та дозволяє його відвідувачам змінювати кольорову схему та розміри шрифтів. Продовжив співпрацю із засобами масової інформації. Всі заходи що проводив центр і його фахівці на місцях, висвітлювались в соціальних мережах на сторінках Facebook та youtube. На сайтах Національного комітету спорту інвалідів України https://paralympic.org.ua/ua, управління фізичної культури та спорту облдержадміністрації - https://sportdonoda.gov.ua/, на міських телеканалах та друкованих засобах масової інформації. Центр продовжує проводити заходи з пропаганди фізичної культури і спорту та здорового способу життя. За умови карантину провідні спортсмени підтримували спортивну форму тренуючись вдома та свої тренування викладали на сторінках Facebook. Крім цього за 2020 рік було проведено **2** показових виступи, один раз провідні спортсмени області зустрічались зі школярами, **5** разів переможці і призери змагань ділились своїми здобутками на телебаченні та **4** рази на шпальтах місцевих друкованих видань. Всього впродовж року було проведено **12** заходів. В грудні 2020 року провідний фахівець центру виступив в якості співдоповідача по темі «Реабілітаційно-спортивна спрямованість занять у навчально-виховному процесі дітей, хворих на сколіоз» на VI міжнародній заочній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми фізичного виховання та здоров'я людини».

З метою пропаганди здорового способу життя та залучення до занять спортом працівники центру разом зі спортсменами з інвалідністю протягом року взяли участь у загальному забігу в рамках проведення Всеукраїнського Олімпійського дня та в легкоатлетичному забігу присвяченому вшануванню пам'яті воїнів-патріотів, що віддали своє життя за становлення української державності та незалежності.

Загалом робота центру направлена на збільшення кількості залучених до занять фізкультурою і спортом людей з інвалідністю. Тому із року в рік збільшується обсяг коштів обласного бюджету на утримання Донецького регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт». В 2020 році з обласного бюджету центром отримано:

- *всього видатків -4600,4 тис. грн., у тому числі*
- *на проведення спортивних заходів - 733,1 тис. грн.*

Крім того Управління фізичної культури та спорту облдержадміністрації за свої кошти провело 4 навчально-тренувальні збори з велоспорту (УОРА) закордоном, використавши на це 280,5 тис. грн. та 2 обласних збори з плавання на суму 74,82 тис. грн. За спонсорські кошти закордоном проведений збір з легкої атлетики на суму 25 тис. грн.

Поряд з тим, що вдалося здійснити в 2020 році в роботі центру мають місце *проблемні питання:*

- відсутність у регіонального центру своєї спортивної бази;
- недостатня кількість спеціалістів по роботі з людьми з інвалідністю у містах та районах області за кошти місцевих бюджетів;
- недостатній рівень фінансової підтримки з боку місцевих органів виконавчої влади щодо створення клубів і громадських організацій спортивної спрямованості для людей з інвалідністю, їх матеріально-технічного забезпечення, надання приміщень, утримання тощо;
- відсутність зацікавленості місцевих органів виконавчої влади у створенні в містах та районах області місцевих центрів або відділень регіонального центру з фізичної культури і спорту інвалідів;
- відсутність планових заходів та коштів на них в місцевих бюджетах для створення безбар'єрного середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями.

У **2021** році Донецьким регіональним центром з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» буде продовжено роботу по:

• забезпеченню виконання Регіональної цільової програми розвитку фізичної культури і спорту в Донецькій області на 2017-2021 роки;
• виконанню плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища;
• здійсненню навчально-тренувальної підготовки спортсменів з інвалідністю регіону, забезпеченню їх спортивною формою та інвентарем, а також забезпеченню їх участі в заходах, передбачених календарним планом спортивно-масових заходів регіону на 2021 рік;
• підготовці збірної команди області (за видами спорту) до участі у всеукраїнських та міжнародних змаганнях, паралімпійського і дефлімпійського резерву та спортсменів вищої спортивної майстерності;
• вирішенню соціально-побутових питань провідних спортсменів з інвалідністю регіону, у тому числі виділенню щомісячних стипендій з місцевих бюджетів, матеріальної допомоги та заохоченню за результатами виступів на змаганнях вищого рівня;
• здійсненню виїздів у міста та райони області з метою надання практичної та методичної допомоги органам управління фізичної культури і спорту місцевих органів виконавчої влади з питань організації фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи серед осіб з інвалідністю;
• залученню спонсорської допомоги, позабюджетних коштів на проведення спортивних заходів.

Начальник ДРЦ «Інваспорт» Костянтин Шевченко